

Sygn. akt III AUa 1065/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Beata Górską (spr.) SSA Romana Mrotek
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2016 r. w Szczecinie

sprawy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

przy udziale K. G. (1) i W. O.

o podstawę wymiaru składek

na skutek apelacji płatnika składek

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 13 października 2015 r. 1sygn. akt VII U 674/14

1. oddala apelację,

2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak SSA Beata Górską

Sygn. akt III AUa 1065/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 listopada 2013 r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne W. O., podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w okresie od maja 2011 roku do marca 2013 roku wynosi kwoty szczegółowo wskazane w treści ww. decyzji.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na przeprowadzone postępowanie kontrolne, w toku którego ustalono, że płatnik składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zawarł z (...) K. G. (1) umowę cywilnoprawną, której przedmiotem było świadczenie na rzecz płatnika usług polegających na prowadzeniu placu skupu i przerobu złomu oraz sprzedaży, zakupu, przerobu i ekspedycji złomu na tym placu. Do realizacji tych zadań (...) K. G. (1) zatrudniał na podstawie umów zlecenia osoby, które w tym samym czasie były pracownikami płatnika składek. Na tej podstawie organ rentowy uznał, że płatnik składek jest zobowiązany do naliczenia i odprowadzenia składek na obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne od przychodu osiągniętego przez W. O. nie tylko z umów o pracę, ale dodatkowo od przychodu z tytułu umów zlecenia, ponieważ ww. w ramach umów zawartych z osobą trzecią świadczył usługi na rzecz płatnika będącego pracodawcą, z którym pozostawał w stosunku pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł płatnik składek, który domagał się jej zmiany i orzeczenia, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie W. O. jako pracownika płatnika nie obejmuje przychodu z tytułu prac wykonywanych na podstawie umów zlecenia zawartych z (...) K. G. (1). Płatnik składek wskazywał, że K. G. (1) zawarł umowy o świadczenie usług i z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S., i z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Przedmiotem zobowiązania K. G. (1) w ramach tych umów było przede wszystkim prowadzenie placu skupu i przerobu złomu, jak i sprzedaż, zakup, przerób i ekspedycja złomu na tym placu. Niemniej zakres usług świadczonych na rzecz (...) był znacznie szerszy, ponieważ obejmował także utrzymywanie czystości placu magazynowego, obsługę załadunków stali oraz odśnieżanie placu i dachów budynków i budowli. Płatnik składek podkreślił, że usługi zarządzania placem na rzecz (...) były wykonywane osobiście przez K. G. (1), zatem nie potrzebował on pomocy zleceniobiorców i wykonywał je przy pomocy pracowników spółki (...) w nominalnych godzinach ich pracy. Umowy zlecenia zawarte przez K. G. (1) z W. O. dotyczyły wyłącznie współpracy ze spółką (...).

Płatnik składek wskazał także, że początkowo faktury były wystawiane na globalną kwotę wynagrodzenia, bez rozdzielenia na usługi wykonane dla (...) oraz usługi wykonane na rzecz (...), jednak dokonana została korekta tej dokumentacji. Również spółka (...) złożyła stosowne korekty rozliczeń VAT i podatku dochodowego w urzędzie skarbowym. Płatnik składek podniósł, że prowadzenie przez spółki (...) i (...) prac na dwóch nierozgraniczonych nieruchomościach może utrudniać ustalenie, który podmiot jest beneficjentem konkretnej usługi w danym momencie. Zleceniobiorcy K. G. (1) mogli zatem nawet nie mieć wiedzy, na rzecz której ze spółek w danym czasie prace wykonują.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jej oddalenie w całości, podtrzymując dotychczasową argumentację.

Postanowieniem z 8 maja 2014 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych: W. O. oraz K. G. (1). Zainteresowani nie zajęli stanowiska w sprawie.

Wyrokiem z dnia 13 października 2015 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił odwołanie (pkt I) oraz zasądził od ubezpieczonego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II).

Sąd Okręgowy wydał rozstrzygnięcie w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny i rozważania prawne.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, demontażu wyrobów zużytych, odzysku surowców z materiałów segregowanych, rozbiórki i burzenia obiektów budowlanych, przygotowywania terenu pod budowę, sprzedaży hurtowej pozostałych maszyn i urządzeń, sprzedaży hurtowej metali i rud metali, sprzedaży hurtowej odpadów i złomu, sprzedaży hurtowej niewyspecjalizowanej oraz transportu drogowego towarów. W praktyce głównym profilem działalności (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. jest obrót surowcami wtórnymi, pochodzącymi głównie ze złomu stalowego. Spółka ta skupuje złom w kraju od przedsiębiorstw i osób fizycznych, a następnie odsprzedaje go w takiej formie do hut i odlewni krajowych oraz zagranicznych, albo odsprzedaje go po przerobieniu. Pozyskany

złom jest segregowany, co polega na rozdzielaniu go według klucza asortymentu, a następnie klasyfikowany według reguł określanych przez huty i odlewnie.

Sąd I instancji ustalił, że w spółce (...) zatrudnieni są pracownicy na stanowiskach kasjerów, wagowych, klasyfikatorów, przepalacz, magazynierów i operatorów sprzętu. Pracownicy wykonują pracę w godzinach od 8:00 do 16:00 od poniedziałku do piątku oraz od 8:00 do 14:00 w soboty.

Sąd Okręgowy ustalił także, że (...) z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zajmuje się handlem wyrobami hutniczymi, pozyskiwaniem z rynku i przetwarzaniem surowców wtórnych, a ponadto jest spółką dedykowaną do pozyskiwania i produkcji zbrojeń budowlanych. Spółka pozyskuje wyroby hutnicze poza granicami Polski głównie w formie zbrojeń budowlanych, a następnie zbrojenia te odsprzedaje w takiej formie, w jakiej zostały pozyskane, albo po wykonaniu z nich odpowiednich konstrukcji. Przy przetwarzaniu zbrojeń pod konkretne konstrukcje powstają odpady poprodukcyjne, które podlegają segregacji, której dokonują pracownicy spółki (...).

Z ustaleń poczynionych przez Sąd pierwszej instancji wynika także, że działalność w zakresie pozyskiwania surowców wtórnych spółka (...) prowadzi na terenie placu użytkowanego przez spółkę (...) lub innych swoich kontrahentów, m.in. na placu przy ul. (...). Ponadto spółka (...) przy ul. (...) w S. ma własny plac, na którym prowadzi produkcję zbrojeń budowlanych oraz handel stałą. W praktyce obie spółki prowadzą działalność gospodarczą na terenie oddanych im w użytkowanie wieczyste dwóch nieruchomości, które bezpośrednio przylegają do siebie i nie są w żaden sposób rozgraniczone. Z terenu tego korzysta także (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Nieruchomości te tworzą plac składowy przy ul (...) w S., którym zarządza K. G. (1). Na terenie tym usytuowany jest budynek biurowy spółki (...), w którym pomieszczenia biurowe ma także spółka (...). Na wprost od wejścia do tego budynku, za i obok placu parkingowego znajduje się teren, na którym stoją kontenery. Teren ten należy do firmy (...), a odstawiane są tam puste kontenery. Teren jest wynajmowany przez spółki (...), (...), (...) w różnych częściach. Po lewej stronie budynku biurowego (stojąc tyłem do drzwi wejściowych) znajduje się wiata magazynowa, a vis a vis niej otoczony murem plac składowy magazynu. Za budynkiem biurowym usytuowana jest kolejna część budynku a za nią hala. Za placem składowym magazynu znajduje się miejsce ważenia, a obok niego kasa, pomieszczenie kierownika placu. Po lewej stronie od miejsca ważenia i ww. pomieszczeń rozpoczyna się plac składowy o obszarze ok. 1,5 h. Z wagi pomieszczonej za placem składowym magazynu korzystają trzy spółki (...), (...), (...). Ważenie odbywa się 2-krotnie z i bez ładunku. W tym miejscu odbywa się także rozliczanie z kontrahentami. Żurawie, w tym jeden usytuowany obok kasy i pomieszczenia kierownika placu oraz ładownia hydrauliczna są własnością spółki (...). Dalej przy krawędzi posesji znajduje się bocznicą kolejowa, wzdłuż której usytuowane są posegregowane stanowiska składowe posortowanych rodzajów złomu. Na końcu bocznicą kolejowej znajduje się waga kolejowa, z jej prawej strony, na tej samej wysokości, usytuowany jest plac ze złomem do przerobu i ze złomem przerobionym. W dali widoczny jest plac ze złomami lekkimi oraz prasonożycą. Jest to teren użytkowany przez spółkę (...). Na granicy działek użytkowanych przez spółkę (...) i spółkę (...) znajduje się teren użytkowany przez spółkę (...). W budynku o elewacji w kolorze zieleni oliwkowej znajduje się zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego. Dalej wzdłuż budynku punkt napraw mechanicznych spółki (...). Teren ten należy do spółki (...), a spółka (...) go użytkuje. Za miejscem załadunkowym znajduje się zbrojarnia, a obok niej urządzenie polibar wokół którego rozrzucone są odpady poprodukcyjne po produkcji zbrojeń. Odpady te wymagają segregacji ręcznej. Obok zbrojarni usytuowane są pomieszczenia socjalne wspólne dla pracowników spółek (...), (...) oraz (...), a w ich sąsiedztwie stanowiska gietarek i gilotyna, przy której pracują zarówno pracownicy spółki (...) i (...). Z ww. znajduje się magazyn złomu kolorowego, a obok niego plac i kolejne stanowiska złomu poprodukcyjnego oraz paczkarka. Magazyn złomu kolorowego jest otoczony wewnętrznym murem, gdyż jest to magazyn największej wartości. Pracownicy spółek (...), (...) oraz (...) swobodnie mogą się przemieszczać po terenie całego placu przy ul. (...).

Sąd Okręgowy w dalszej kolejności ustalił, że w dniu 31 grudnia 2004 r., z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2005 r., pomiędzy (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. jako zleceniodawcą a K. G. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) jako zleceniobiorcą, została zawarta umowa o świadczenie usług. Przedmiotem umowy było świadczenie przez K. G. (1) na rzecz spółki (...) usług polegających na prowadzeniu w imieniu i na rzecz tej spółki placu skupu i przerobu złomu oraz sprzedaży, zakupu, przerobu, ekspedycji złomu na tym

placu. K. G. (1) zobowiązany był w szczególności do: utrzymania ciągłości ruchu maszyn i urządzeń będących na wyposażeniu placu, niezwłocznego zgłaszania zleceniodawcy awarii maszyn i urządzeń, prowadzenia kart obsługi maszyn i urządzeń, informowania zleceniodawcy o konieczności planowanych i bieżących napraw maszyn i urządzeń, zlecenia wykonywania legalizacji i konserwacji wag i dystrybutorów paliw zgodnie z przepisami UKM i W, wykonywania zgodnie z wytycznymi zleceniodawcy wszystkich przesunięć środków trwałych i wyposażenia między placami, prowadzenia i kontrolowania prawidłowości wystawianych dokumentów zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości, użytkowania placu i wszystkich urządzeń zgodnie ze stosownymi przepisami BHP i ochrony przeciwpożarowej, prowadzenia działań handlowo-marketingowych zgodnie ze strategią marketingową przyjętą przez zleceniodawcę, prowadzenia okresowej inwentaryzacji składników majątku i towarów zgodnie z zasadami określonymi dokumentacją wewnętrzną zleceniodawcy, właściwej organizacji pracy, utrzymania dyscypliny pracy oraz pełnego i efektywnego wykorzystywania czasu pracy pracowników zatrudnionych na placu, sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przez pracowników zatrudnionych na placu wewnętrznych przepisów, rozporządzeń, instrukcji w zakresie powierzonych obowiązków, kontrolowania przestrzegania przez pracowników zatrudnionych na placu przepisów BHP, ppoż., regulaminu pracy zleceniodawcy oraz tajemnicy służbowej, wykonywania nakazów, wystąpień, decyzji i zarządzeń wydawanych przez organy nadzoru nad warunkami pracy i ochrony środowiska. Usługi te miały być świadczone na placu położonym w S. przy ul. (...).

Z ustaleń poczynionych przez Sąd I instancji wynika, że z tytułu zawartej umowy K. G. (1) przysługiwało wynagrodzenie miesięczne w kwocie 3.600 zł netto, a od 1 stycznia 2011 r. 6.280 zł netto oraz wynagrodzenie zmienne wynikające z dodatkowych zleceń, a nadto wynagrodzenie dodatkowe uznaniowe.

Dalej Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 1 kwietnia 2009 r. pomiędzy (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. jako zleceniodawcą oraz (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. a K. G. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) jako zleceniobiorcą, zawarty został aneks do umowy o świadczenie usług z 31 grudnia 2004 r., na mocy którego zleceniodawca – spółka (...), spółka (...) oraz zleceniobiorca K. G. (1) postanowili, że z dniem 1 kwietnia 2009 r. zakresem umowy z dnia 31 grudnia 2004 r. zostaną objęte usługi wykonywane przez K. G. (1) na rzecz (...). K. G. (1) zobowiązał się świadczyć na rzecz spółki (...) usługi w zakresie przyjęcia, segregacji i przygotowania do wysyłki wskazanych partii złomu, demontażu i segregacji zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz wykonywania wskazanych prac porządkowych, w szczególności w zakresie utrzymania w czystości nieruchomości (...) w postaci działek (...) położonych w S. przy ul. (...) oraz odśnieżania tych działek oraz znajdujących się na nich budynków i budowli. Strony umówiły się na wynagrodzenie miesięczne w kwocie 2.950 zł netto, a od 1 stycznia 2010 r. – 5.100 zł netto, od 1 stycznia 2011 r. – 9.550 zł netto, od 1 stycznia 2012 r. – 7.400 zł netto oraz wynagrodzenie zmienne wynikające z dodatkowych zleceń, a nadto wynagrodzenie dodatkowe uznaniowe.

Spółka (...), spółka (...) oraz zleceniobiorca K. G. (1) w dniu 1 czerwca 2013 r. zgodnie postanowili, że z dniem 1 lipca 2013 r. wygasa umowa pomiędzy (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. i K. G. (1) w zakresie świadczenia przez tego ostatniego na rzecz (...) usług opisanych w aneksie z 1 kwietnia 2009 r., a pozostałe postanowienia umowy z 31 grudnia 2004 r. pozostają bez zmian.

Sąd Okręgowy ustalił, że K. G. (1) w związku z realizacją postanowień aneksu z 1 kwietnia 2009 r. i wykonywaniem usług na rzecz dwóch spółek, początkowo wystawiał faktury jedynie na (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. W 2013 roku, po przeprowadzeniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kontroli u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., K. G. (1) skorygował te faktury i dokonał zwrotu na rzecz tej spółki kwoty 411.849 zł jednocześnie obciążając nią (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. W wyniku powyższego spółka (...) złożyła w urzędzie skarbowym korektę rozliczeń podatkowych.

Z ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy wynika także, że osobą odpowiedzialną za organizację pracy na placu składowym przy ul. (...) w S. jest K. G. (1). Odpowiada on przede wszystkim za utrzymanie porządku na terenie nieruchomości, w tym za prace gospodarcze, remontowe, konserwacyjne i porządkowe, które wynikają z samej specyfiki prac przy przerobie złomu. Czynności te wykonuje on w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej (...). Formalną podstawą tych czynności jest umowa o świadczenie usług, jaką w dniu 31 grudnia 2004

r. K. G. (1) zawarł ze spółką (...). K. G. (1) przy wykonaniu ww. czynności współpracuje ze wszystkimi spółkami, jakie prowadzą działalność gospodarczą na placu przy ul. (...) w S., w związku z czym może on wydawać polecenia pracownikom wszystkich trzech spółek.

W celu wykonania tych czynności w latach 2005-2008 K. G. (1) zatrudniał pracowników w ramach umów o pracę, a w latach 2009-2014 pracowników na umowę cywilnoprawną. Osoby były rekrutowane spośród pracowników spółki (...). K. G. (1) nie miał świadomości, że plac przy ul. (...) w S. składa się z kilku działek oddanych w odrębne użytkowanie spółek (...) i (...), ani wiedzy, jak przebiegają granice pomiędzy terenami tych spółek.

Sąd pierwszej instancji ustalając stan faktyczny miał na uwadze, że W. O. w okresie od 4 kwietnia 2011 r. do 31 stycznia 2017 r. jest zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na stanowisku operatora żurawia i pracownika placowego. Zajmował się obsługą żurawia, załadunkiem i rozładunkiem oraz sortowaniem materiałów, utrzymaniem ładu na placach składowych w podległym zakładzie poprzez częste lustracje miejsc rozładunku i przeładunku oraz mobilizowaniem pracowników do dbałości o powierzone mienie.

W okresie od maja 2011 r. do marca 2013 r. W. O. zawierał z K. G. (1) cyklicznie, na okresy miesięczne, umowy zlecenia, zobowiązując się każdorazowo do wykonania w miejscu wskazanym przez zleceniodawcę czynności polegających na:

- przyjęciu, segregacji i przygotowaniu do wysyłki wskazanych partii złomu,
- demontażu i segregacji zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- wykonywaniu wskazanych prac porządkowych.

Za wykonanie ww. umów zlecenia W. O. uzyskał wynagrodzenie:

- za maj, czerwiec i sierpień 2011 r. oraz za maj 2012 r. w kwocie po 1.517 zł brutto,
- za lipiec 2011 r. w kwocie 1.576 zł brutto,
- za wrzesień 2011 r. w kwocie 1.161 zł brutto,
- za październik i listopad 2011 r. w kwocie po 1.279 zł brutto,
- za grudzień 2011 r. i za czerwiec 2012 r. w kwocie po 1.457 zł brutto,
- za styczeń 2012 r. w kwocie 1.801 zł brutto,
- za luty, marzec i sierpień 2012 r. w kwocie po 1.695 zł brutto,
- za kwiecień 2012 r. w kwocie 805 zł brutto,
- za lipiec 2012 r. oraz za styczeń i marzec 2013 r. w kwocie po 923 zł brutto,
- za wrzesień 2012 r. w kwocie 1.398 zł brutto,
- za październik i listopad 2012 r. w kwocie po 864 zł brutto,
- za grudzień 2012 r. w kwocie 828 zł brutto,
- za luty 2013 r. w kwocie 1.042 zł brutto.

Sąd Okręgowy ustalił, że zakres obowiązków wykonywanych przez W. O. w ramach zawartych z K. G. (1) umów zlecenia nie różnił się od zakresu obowiązków wykonywanych w ramach stosunku pracy z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

K. G. (1) nie prowadził bieżącej ewidencji czynności wykonywanych przez poszczególnych zatrudnianych w ramach umów cywilnoprawnych pracowników spółki (...), w szczególności nie odnotowywał, kiedy i który ze zleceniobiorców wykonuje czynności na rzecz spółki (...), a kiedy na rzecz spółki (...).

Sąd Okręgowy nie uwzględnił odwołania płatnika składek. Sąd I instancji wydał rozstrzygnięcie w oparciu o przepisy art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.).

Sąd Okręgowy wskazał w pierwszej kolejności, że ustalił stan faktyczny sprawy na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach przeprowadzonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kontroli, dokumentach dołączonych do akt sprawy, a nadto w oparciu o zeznania zainteresowanego K. G. (1), świadków S. K., M. H., A. K. i R. W. oraz słuchanej za stronę powodową P. P.. Sąd dopuścił i przeprowadził na wniosek powodowej spółki dowód z protokołu oględzin nieruchomości położonej w S. przy ul (...), na której płatnik składek i spółka (...) wykonują swoją działalność gospodarczą i gdzie usługi w ramach własnej działalności gospodarczej świadczy K. G. (1). Oględziny te przeprowadzane były w sprawie VII U 675/14, a ich wyników nie kwestionowała żadna ze stron.

W ocenie Sądu pierwszej instancji W. O. w ramach umów zlecenia zawartych z K. G. (1), działał faktycznie na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., tj. podmiotu, z którym jednocześnie łączyła go umowę o pracę.

Sąd I instancji przyjął, że płatnik składek, zaprzeczając twierdzeniom organu rentowego, który na podstawie przeprowadzonego postępowania kontrolnego dokonał niekorzystnych dla niego ustaleń, winien w postępowaniu przed sądem nie tylko podważyć trafność poczynionych w ten sposób ustaleń, dotyczących podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, ale również, nie ograniczając się do polemiki z tymi ustaleniami, wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych z jego stanowiskiem reprezentowanym w odwołaniach od decyzji. Zdaniem Sądu spółka (...) temu obowiązkowi nie sprostała.

W tym zakresie Sąd Okręgowy zważył, że biorąc pod uwagę stan wynikający z dokumentów i twierdzeń osób przesłuchanych w toku postępowania kontrolnego prowadzonego przez pozwany organ rentowy, w szczególności zaś K. G. (1), zaskarżona decyzja organu, oparta na przyjęciu, że czynności świadczone przez zainteresowanego W. O. jako pracownika spółki (...), a realizowane na podstawie umów zlecenia zawartych z (...) K. G. (1), były realizowane na rzecz pracodawcy, są prawidłowe. Późniejsze działania płatnika składek, w tym dokonanie korekty faktur i deklaracji podatkowych, w świetle wyników przeprowadzonego przed Sądem postępowania dowodowego, nie znajdują oparcia w faktach.

W tym kontekście Sąd Instancji zważył, że K. G. (1) ani na etapie postępowania przed organem rentowym, ani w toku niniejszego postępowania, nie był w stanie w sposób pewny i kategoryczny, wskazać, który z jego zleceniobiorców (w tym W. O.) i w jakim okresie, wykonywał pracę na rzecz konkretnej spółki, prowadzącej działalność gospodarczą o zbieżnym profilu na tym samym terenie. Skoro zainteresowany nie wiedział tego ani na etapie postępowania kontrolnego, ani postępowania sądowego, to rodzi się wątpliwość w oparciu o jaką wiedzę strony dokonały korekty faktur. Przy tym nie można tracić z pola widzenia tego, że korekta ta została dokonana po przeprowadzeniu kontroli u płatnika składek (czerwiec 2013 r.) i zakwestionowaniu kwot podstaw wymiaru składek za zainteresowanych.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że faktem jest, że W. O. w ramach zawartych z K. G. (1) umów zlecenia, wykonywał czynności na terenie użytkowanym przez trzy spółki – (...), (...) oraz (...). Teren ten nie jest rozgraniczony, co potwierdzają też wyniki przeprowadzonej wizji lokalnej. Pracownicy każdej ze spółek swobodnie mogą przemieszczać się po całym placu składowym przy ul. (...) w S.. Spółki oddają sobie w używanie poszczególne części nieruchomości, niektóre użytkują wspólnie (np. budynek z szatnią i pomieszczeniami socjalnymi), podobnie jak i sprzęty (np. waga).

Co więcej nie tylko szeregowi pracownicy spółki (...), ale i sam K. G. (1), tj. osoba zarządzająca placem przy ul. (...) w S. i organizująca na nim pracę, nie mieli ani świadomości, że teren ten składa się z kilku działek oddanych w

odrębne użytkowanie spółek (...) i (...), ani wiedzy, jak przebiegają granice pomiędzy terenami tych spółek. Skoro zainteresowany wykonywał w ramach umów zlecenia czynności na terenie użytkowanym przez spółkę (...), a czynności te mieściły się w zakresie tych, jakie wykonywał w ramach stosunku pracy, to rzeczą tego pracodawcy i K. G. (1) było takie zorganizowanie tego procesu, aby wyeliminować wątpliwości, kto, kiedy, na jakiej podstawie i na czyją rzecz pracuje. Tym bardziej, że sam K. G. (1) był osobą umocowaną do wydawania zainteresowanemu poleceń tak w ramach stosunku pracy, jak i w ramach umów cywilnoprawnych. Tego elementu w analizowanym stanie faktycznym zabrakło.

Sąd Okręgowy wskazał na zeznania świadków A. K., R. W. oraz M. H., z których wynika, że stawiali się do pracy jako pracownicy spółki (...) na określoną godzinę i wykonywali polecenia K. G. (1), po czym po upływie nominalnego czasu pracy w ramach pełnego etatu, nadal wykonywali prace określone przez K. G. (1), nie różnicując, czy określone czynności wykonują jako pracownik spółki (...), czy jako zleceniobiorca K. G. (1). K. G. (1) nie informował ich, czy w danym momencie wykonują pracę w ramach stosunku pracy na rzecz spółki (...), czy w ramach umowy zlecenia i na czyją rzecz – czy na rzecz spółki (...), czy też innej spółki.

Zdaniem Sądu Okręgowego ewidencjonowanie czynności wykonywanych w ramach umów zlecenia w realiach rozpoznawanej sprawy było nie tylko możliwe, ale wręcz pożądane, chociażby z uwagi na zasady uczciwego zatrudniania. W ocenie Sądu w oparciu o zapisy przedłożonej ewidencji nie można wykazać, że zainteresowany nie wykonywał w ramach umów zlecenia prac na rzecz spółki (...). Co najwyżej można stwierdzić, że poza nominalnym czasem pracy wynikającym z umowy o pracę, W. O. pracy w godzinach ponadnormatywnych w ramach stosunku pracy nie wykonywał. Niewykluczone jednak, że pracę taką świadczył w ramach umowy zlecenia zawartej z K. G. (1). Jednak z uwagi na brak ewidencji prowadzonej przez K. G. (1) przeciwnych twierdzeń płatnika składek nie sposób zweryfikować.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że w toku niniejszego procesu płatnik składek w istocie przeprowadził dowód na okoliczność, że nie można w sposób pewny rozstrzygnąć, kto, kiedy, na jakiej podstawie i na czyją rzecz prace tę wykonywał. Przy tym w ocenie Sądu to sam płatnik swoim działaniem stworzył warunki, które nie pozwalają na postawienie tezy przeciwnej.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 5 i w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się płatnik składek, który w wywiedzionej apelacji zarzucił rozstrzygnięciu:

1. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. mające wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, poprzez sporządzenie uzasadnienia wydanego wyroku sprowadzające się do powielenia dosłownej treści uzasadnienia wyroku sądu wydanego w innej sprawie, w innym składzie sędziowskim, tj. toczącej się przed Sądem Okręgowym w Szczecinie VII Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych pod sygn. akt VII U 675/14, a przez to niewskazanie w uzasadnieniu wydanego wyroku rzeczywistych motywów, jakimi kierował się Sąd przy wydaniu w sprawie orzeczenia,

2. naruszenie art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c. mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie skutkujące błędnym uznaniem, że to na Płatniku składek w przedmiotowej sprawie spoczywał ciężar wykazania niezasadności stanowiska ZUS przyjętego w zaskarżonej decyzji oraz ciężar wykazania zasadności swojego stanowiska, podczas gdy zaskarżona przez Płatnika składek decyzja ZUS zmieniała sytuację prawną Płatnika składek, a tym samym ciężar dowodu w zakresie prawidłowości i zasadności stanowiska przyjętego w tej decyzji spoczywał na ZUS,

3. nierozpoznanie przez Sąd istoty sprawy poprzez brak dokonania oceny zasadności i prawidłowości decyzji wydanej przez ZUS w przedmiocie objęcia ubezpieczeniem społecznym i ustalenia podstawy wymiaru składek oraz oparcie wydanego wyroku wyłącznie na założeniu, że to Płatnik składek nie wykazał w sprawie niezasadności tej decyzji,

podczas gdy niewątpliwym zadaniem Sądu w przedmiotowej sprawie była ocena wydanej przez ZUS decyzji pod kątem jej zgodności z przepisami prawa materialnego oraz zgodności ze stanem faktycznym,

4. sprzeczność ustaleń Sadu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegająca na nieprawidłowym przyjęciu, że beneficjentem prac wykonywanych przez W. O. w ramach umów zlecenia zawartych z firmą (...), jest spółka (...) Sp. z o.o., podczas gdy wniosek taki nie wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego,

5. sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegająca na nieprawidłowym uznaniu, że Płatnik składek nie wykazał w przedmiotowej sprawie na czym rzecz były wykonywane prace realizowane przez W. O. w ramach umów zlecenia zawartych z firmą (...), podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że rzeczywistym beneficjentem tych prac była m.in. spółka (...) Sp. z o.o.

Mając na uwadze powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie decyzji ZUS z dnia 22.11.2013r. nr (...) oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz Płatnika składek kosztów postępowania za I i II instancję, ewentualnie domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego.

W uzasadnieniu apelacji płatnik składek wskazał, że to, iż wyrok w sprawie VII U 675/14 zapadł w tożsamej sprawie, a więc również zainicjowanej odwołaniem Płatnika składek od innej decyzji ZUS w sprawie objęcia ubezpieczeniem społecznym, to jednak nie zwalniało to Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę z obowiązku samodzielnego i niezależnego rozpoznania sprawy. Płatnik składek wskazał, że różny był zakres postępowania dowodowego, przesłuchani byli inni świadkowie i zainteresowani, a nadto została przeprowadzona wizja lokalna bezpośrednio, podczas gdy w niniejszej sprawie sąd jedynie bazował na protokole z tej wizji.

W ocenie apelującego Sąd Okręgowy określając rozkład ciężaru twierdzenia i dowodzenia, nie uwzględnił jednak specyfiki postępowania odrębnego jakim jest postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w tym ról i sytuacji procesowych stron tych postępowań. Zdaniem apelującego ogólnych zasad obowiązujących w postępowaniu cywilnym w zakresie ciężaru dowodu, nie sposób stosować wprost również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, bez ich każdorazowego dostosowania do specyfiki tego rodzaju postępowań, a przede wszystkim do charakteru zaskarżonych decyzji ZUS i skutków jakie decyzje te ze sobą niosą. Wydana przez ZUS decyzja powoduje objęcie ubezpieczeniem społecznym określonej osoby oraz ustala podstawę wymiaru składek ubezpieczeniowych, które mają obciążać spółkę (...) Sp. z o.o., zatem przyjęcie rozkładu ciężaru twierdzenia i dowodzenia w niniejszej sprawie, winno sprowadzać się do uznania, że to organ rentowy zobowiązany był do wykazania zasadności stanowiska przyjętego w wydanej decyzji.

Uzasadniając zarzut nierozpoznania istoty sprawy płatnik składek wskazał, że Sąd Okręgowy w ogóle nie dokonał oceny wydanej przez ZUS decyzji pod kątem jej zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz rzeczywistym stanem faktycznym. Nadto przedmiotowa sprawa nie miała na celu ustalenie kto był rzeczywistym beneficjentem prac wykonywanych przez W. O. w ramach umów zlecenia, ale czy wyłącznym beneficjentem tych prac była spółka (...) Sp. z o.o.

W ocenie apelującego stwierdzony przez Sąd Okręgowy brak jednoznacznej możliwości ustalenia beneficjenta, winien konsekwentnie prowadzić do wniosku, że beneficjentem tym nie jest również spółka (...) Sp. z o.o. Przepis art. 8 ust. 2a omawianej ustawy wymaga bowiem jednoznacznego ustalenia, że określony podmiot jest wyłącznym beneficjentem prac wykonywanych w ramach umowy zlecenia, aby uznać daną osobę za pracownika w rozumieniu tego przepisu. W przedmiotowej sprawie podstawy takiej niewątpliwie nie ma.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja płatnika składek okazała się bezzasadna.

W ocenie Sądu Apelacyjnego sąd pierwszej instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy, który między stronami nie był sporny. W pisemnych motywach zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy wskazał, jaki stan faktyczny stał się jego podstawą oraz podał na jakich dowodach oparł się przy jego ustalaniu. Sąd Apelacyjny ustalenia sądu pierwszej instancji w całości uznał i przyjął jako własne, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania w tej części uzasadnienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAP 1999/24/776 oraz z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 233/09, LEX nr 585720 i z dnia 24 września 2009 r., IIPK 58/09, LEX nr 558303). Również rozważania prawne, które skłoniły sąd pierwszej instancji do oddalenia odwołań od zaskarżonych decyzji sąd odwoławczy podzielił i przyjął za własne w całości uznając je za trafne i nie naruszające prawa materialnego.

Sąd Apelacyjny nie znalazł przy tym podstaw do uznania słuszności zarzutu apelacji stanowiącej jedynie polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego opartym o rzetelną ocenę materiału dowodowego oraz prawidłową i logiczną wykładnię obowiązujących przepisów prawa.

Zgodnie z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

W wyroku z dnia 23 maja 2014 r., II UK 445/13 (LEX nr 1475168) Sąd Najwyższy podsumowując dotychczasowe stanowisko w sprawie wykładni powyższego przepisu wskazał, między innymi, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy wykonywania pracy na podstawie jednej z wymienionych w nim umów prawa cywilnego przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, a także wykonywania pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która wymienioną umowę zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Przesłanką decydującą o uznaniu takiej osoby za pracownika w rozumieniu ustawy systemowej jest to, że - będąc pracownikiem związanym stosunkiem pracy z określonym pracodawcą - jednocześnie świadczy na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z inną osobą. Celem takiej regulacji było ograniczenie korzystania przez pracodawców z umów cywilnoprawnych zawieranych z własnymi pracownikami dla realizacji tych samych zadań, które wykonują oni w ramach łączącego strony stosunku pracy, by w ten sposób ominąć ograniczenia wynikające z ochronnych przepisów prawa pracy i uniknąć obciążeń z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od tychże umów oraz ochrona pracowników przed skutkami fluktuacji podmiotowej po stronie zatrudniających w trakcie procesu świadczenia pracy, polegającej na przekazywaniu pracowników przez macierzystego pracodawcę innym podmiotom (podwykonawcom), którzy zatrudniają tych pracowników w ramach umów cywilnoprawnych nieobjętych obowiązkiem ubezpieczeń społecznych (umowa o dzieło) lub zwolnionych z tego obowiązku w zbiegu ze stosunkiem pracy (umowa agencyjna, zlecenia lub inna umowa o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy o zleceniu). W orzecznictwie Sądu Najwyższego w tej kwestii, zwraca się uwagę również, że na tle art. 8 ust. 2a ustawy systemowej pojęcie pracownika w zakresie ubezpieczenia społecznego nie pokrywa się ściśle z takim pojęciem, jakim posługuje się prawo pracy, a odczytywanie tego przepisu w związku z art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy systemowej prowadzi do wniosku, że rzeczywisty stosunek prawny regulowany wymienionymi w nim umowami cywilnymi, który istnieje na gruncie prawa cywilnego, nie wywołuje skutków w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych. Przy czym, Sąd Najwyższy przyjmuje (szeroko w tym zakresie w powołanych wyżej wyrokach z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11 oraz z dnia 11 maja 2012 r., I UK 5/12), że umowy cywilnoprawne wymienione w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej (także w jej art. 9 ust. 1) nie stanowią samodzielnych tytułów obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym pracownika. W takiej sytuacji nie dochodzi również do zbiegu tytułów ubezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 9 tej ustawy. Norma

art. 8 ust. 2a - poprzez wykreowanie szerokiego pojęcia "pracownika" - stworzyła szeroką definicję pracowniczego tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Tytułem tym jest łączący pracodawcę z pracownikiem stosunek pracy oraz dodatkowo umowa cywilnoprawna zawarta przez pracownika z pracodawcą lub zawarta z osobą trzecią, ale wykonywana na rzecz pracodawcy. Określone hipotezą normy art. 8 ust. 2a dwie sytuacje faktyczne, w jakich może się znaleźć osoba, do której przepis ten jest adresowany (pracownik wykonujący pracę na podstawie wymienionych umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą oraz umów cywilnoprawnych zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca jest świadczona na rzecz pracodawcy) mają równorzędny charakter z punktu widzenia skutków opisanych dyspozycją omawianej normy prawnej. Konsekwencje prawne na gruncie ustawy systemowej, wynikające z realizacji takich umów, muszą być takie same, co oznacza, że dla celów ubezpieczeń społecznych zarówno wykonywanie pracy na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą, jak i zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca wykonywana jest na rzecz pracodawcy, jest traktowane tak jak świadczenie pracy w ramach klasycznego stosunku pracy łączącego jedynie pracownika z pracodawcą.

Nadto w wyroku z dnia 27 listopada 2014 r., A Ua 476/14 (LEX nr 1566957) Sąd Apelacyjny w Gdańsku dokonał podsumowania stanowiska judykatury odnośnie wykładni wskazanego przepisu wskazując między innymi, że z regulacją art. 8 ust. 2a ustawy systemowej koresponduje unormowanie zawarte w art. 18 ust. 1a i w art. 20 ust. 1 tej ustawy, dotyczące problematyki podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Skoro bowiem w sytuacjach, do których odnosi się art. 8 ust. 2a ustawy, mamy do czynienia z jednym, szeroko ujętym pracowniczym tytułem obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym, to konsekwentnie w art. 18 ust. 1a i następczo w art. 20 ust. 1 tej ustawy nakazano w stosunku do tych ubezpieczonych uwzględnienie w podstawie wymiaru składek również przychodu z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Płatnikiem tych składek, w myśl art. 4 pkt 2a ustawy systemowej, jest pracodawca, który jest zobowiązany uwzględniać w podstawie wymiaru składek za swoich pracowników także przychody uzyskiwane przez tych pracowników z tytułu umów cywilnoprawnych, o ile prace w ramach tych umów wykonują w warunkach objętych dyspozycją art. 8 ust. 2a tej ustawy. Jednolite stanowisko w tej kwestii zostało zaprezentowane w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09 (OSNP 2010/3-4/46), a także w wyrokach tego Sądu z dnia 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09 (LEX nr 577824), z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 259/09 (LEX nr 585727) oraz z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11 (OSNP 2012/21-22/266).

Należy także podzielić stanowisko Sądu Okręgowego zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że w doktrynie przyjmuje się, że zwrot działać "na rzecz" użyty został w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w innym znaczeniu, niż w języku prawa, w którym działanie "na czyjąś rzecz" może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej (stosunku prawnego). Stosunkiem prawnym charakteryzującym się działaniem na rzecz innego podmiotu jest stosunek pracy, do którego istotnych cech należy działanie na rzecz pracodawcy (art. 22 k.p.). Również wykonujący zlecenie "działa na rzecz zleceniodawcy" (art. 734 i n.k.c.). W kontekście przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej zwrot ten opisuje zatem sytuację faktyczną, w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika. Jest nią istnienie trójkąta umów, tj.:

1) umowy o pracę,

2) umowy zlecenia między pracownikiem, a osobą trzecią i

3) umowy o podwykonawstwo między pracodawcą i zleceniodawcą. Pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej na rzecz zleceniodawcy, przy czym następuje to w wyniku zawarcia umowy zlecenia/świadczenia usług z osobą trzecią oraz zawartej umowy cywilnoprawnej między pracodawcą i zleceniodawcą (zob. Konstrukcja uznania za pracownika w prawie ubezpieczenia społecznego - Inetta Jędrasik-Jankowska).

W ocenie Sądu Apelacyjnego bezzasadny okazał się zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Okoliczność, że w sprawie treść uzasadnienia Sądu Okręgowego jest prawie tożsama z treścią innego z uzasadnień na gruncie ustaleń poczynionych w niniejszej sprawie, w żaden sposób nie świadczy o braku samodzielnego rozpoznania przez Sąd I instancji sprawy,

czy też o nienależytym jej rozpoznaniu. Przede wszystkim podkreślenia wymaga, że zakres sprawy wyznacza wydana przez organ rentowy decyzja. Decyzja, od której odwołał się płatnik składek została wydana po przeprowadzeniu postępowania kontrolnego, podobnie jak decyzja, od której odwołał się płatnik składek w sprawie, na którą się powołał w uzasadnieniu apelacji. Decyzje te dotyczą tożsamego stanu faktycznego, tyle że odnoszą się do poszczególnych zainteresowanych. Płatnik składek składając odwołania od powyższych decyzji powołuje się na podobne argumenty. Sąd Okręgowy rozpoznaje sprawę na podstawie materiału dowodowego dostarczonego przez strony sporu. Wydanie zatem podobnych uzasadnień w sytuacji, w której mamy do czynienia z podobnym stanem faktycznym, nie oznacza braku samodzielnego rozważenia materiału dowodowego. Jednocześnie, jak trafnie wskazuje organ rentowy w odpowiedzi na apelację, wniesione apelacje od wydanych wyroków są takie same.

Wszystko powyższe przemawia za uznaniem, że nie została naruszona norma wynikająca z art. 328 § 2 k.p.c. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera wszystkie elementy, na które wskazuje omawiana regulacja. Sąd Okręgowy wskazał zarówno podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, omówił dowody, na których oparł się wydając zaskarżony wyrok, wyjaśnił także podstawy prawne wyroku i przytoczył przepisy prawa, które mają zastosowanie przy rozpoznawaniu niniejszego sporu. W związku z tym zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., w ocenie Sądu Odwoławczego jest bezzasadny.

W dalszej kolejności Sąd Apelacyjny zauważa, że płatnik składek w apelacji podnosi także zarzuty dotyczące prawidłowości wydania zaskarżonej decyzji. Apelujący wskazuje, że organ rentowy nie uwzględnił zarzutów kierowanych do protokołu z przeprowadzonej kontroli, nie uwzględnił podnoszonych w postępowaniu dowodów. Zarzuty te zatem dotyczą postępowania przed organem rentowym, do którego zastosowanie mają przepisy prawa administracyjnego. Jednak zarzuty sprowadzające się do kwestionowania toku postępowania administracyjnego przed organem rentowym na etapie wydawania zaskarżonej decyzji, nie mogły okazać się skuteczne. Sąd Apelacyjny wskazuje na aprobowany pogląd orzecznictwa, zgodnie z którym postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, skupia się na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego, a kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego, pozostaje w zasadzie poza przedmiotem tego postępowania. Sąd ubezpieczeń społecznych – jako sąd powszechny – może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego, jako przedmiotu odwołania. Stwierdzenie takiej wady następuje jednak tylko dla celów postępowania cywilnego i ze skutkami dla tego tylko postępowania. W wypadkach innych wad, wymienionych w przepisach k.p.a., konieczne jest wszczęcie odpowiedniego postępowania administracyjnego w celu stwierdzenia nieważności decyzji i wyeliminowania jej z obrotu prawnego. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09, LEX nr 577824). Nadto przypomnieć należy, że z chwilą skutecznego wniesienia odwołania, sprawa początkowo administracyjna staje się sprawą cywilną i jest rozpatrywana merytorycznie, a więc bez ograniczenia do kwestii zgodności z prawem, jak to ma miejsce w przypadku sądów administracyjnych, a nadto na gruncie przepisów procedury cywilnej, a nie przepisów k.p.a., co z kolei oznacza, że wadliwości postępowania administracyjnego, nie skutkujące pozbawieniem decyzji przymiotu aktu administracyjnego, nie mają znaczenia dla meritum rozpoznawanej sprawy.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów podnoszonych przez płatnika składek w wywiedzionej apelacji, Sąd Apelacyjny wskazuje, że w całości podziela przedstawione przez Sąd Okręgowy stanowisko. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego należało uznać, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy ma ustalenie, że zainteresowany W. O., pracownik (...) sp. z o.o., w ramach umów będących przedmiotem niniejszego sporu zawartych z (...) K. G. (1), wykonywał pracę, której beneficjentem ostatecznie był pracodawca zainteresowanego. Praca, którą zainteresowany wykonywał na rzecz K. G. (1), mogła zostać wykonana w ramach stosunku pracy łączącego zainteresowanego z (...) sp. z o.o., dotyczyła ona bowiem wykonywania czynności, które należały do obowiązków pracowniczych W. O..

Z ustaleń kontroli przeprowadzonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych u płatnika składek wynika, że K. G. (1) miał kontakt z pracownikami spółki (...), pracujących w ramach umowy o pracę, nadzorował wykonywane przez nich obowiązki w ramach umowy o świadczenie usług z 31 grudnia 2004 r. Również słuchani w toku kontroli świadkowie

wskazywali, że pracę wykonują w (...) sp. z o.o. pod nadzorem K. G. (1), który jest kierownikiem i wydaje polecenia. K. G. (1) jest bezpośrednim przełożonym w spółce (...), jak również gdy wykonywana jest praca w (...) K. G. (1).

Nie można także pomijać faktu, że płatnik składek wnosząc zastrzeżenia do protokołu kontroli sam przyznał, że zleceniobiorcy mieli prawo nie mieć świadomości, która ze spółek jest beneficjentem ich pracy w danym momencie. Nie negował, że kwestia rozliczeń pomiędzy spółkami nie została zorganizowana w sposób całkowicie poprawny, stąd podjęto działania zmierzające do korekty rozliczeń. Działania te jednak zostały podjęte dopiero po przeprowadzeniu kontroli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Z zeznań świadków słuchanych w sprawie wynika, że nie wiedzieli oni czy wykonują w danym momencie pracę na rzecz płatnika składek, czy na rzecz zleceniobiorcy. Nie wiedzieli, kiedy wykonują pracują w ramach umowy o pracę, a kiedy w ramach umowy zlecenia. Świadkowie zeznali, że K. G. (1) wyznaczał pracownikom zadania do pracy, pilnował pracowników, gdy pracowali w firmie (...). Trafnie Sąd Okręgowy wskazał, że sam K. G. (1) nie był w stanie wskazać, w jakim okresie W. O., czy też inni zainteresowani, wykonywali pracę na rzecz konkretnej spółki, prowadzącej działalność gospodarczą o zbieżnym profilu na tym samym terenie. Nadto K. G. (1) wydawał zainteresowanemu polecenia zarówno w ramach pracy wykonywanej w ramach stosunku pracy, jak też pracy wykonywanej w ramach umowy zlecenia.

Z ewidencji czasu pracy przedłożonej przez płatnika wywnioskować można jedynie, w jakich dniach i godzinach praca przez zainteresowanego była świadczona w ramach stosunku pracy. Płatnik składek natomiast nie przedłożył żadnych dowodów, które pozwalałyby na ustalenie kiedy praca wykonywana była przez W. O. na rzecz zleceniodawcy.

Wbrew twierdzeniom płatnika składek, ciężar udowodnienia braku podstaw do doliczenia do podstawy wymiaru składek przychodu za okresy wskazane w zaskarżonej decyzji spoczywał na płatniku składek. To spółka (...) zakwestionowała decyzję wydaną przez organ rentowy. Nie ulega wątpliwości, że przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy zasadnicze znaczenie winna znaleźć zasada wyrażona w art. 6 k.c., zastosowana odpowiednio w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przyjąć należy, iż skarżący decyzję ZUS, zaprzeczając twierdzeniom organu rentowego, który na podstawie przeprowadzonego postępowania kontrolnego dokonał niekorzystnych dla niego ustaleń, winien był w postępowaniu przed sądem nie tylko podważyć trafność poczynionych w ten sposób ustaleń dotyczących obowiązku ubezpieczeń społecznych, ale również, nie ograniczając się do polemiki z tymi ustaleniami, wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych z jego stanowiskiem reprezentowanym w odwołaniu od decyzji. Takich okoliczności płatnik składek nie zdołał wykazać. Przede wszystkim płatnik nie wykazał, aby beneficjentem pracy zainteresowanego pozostawał (...) K. G. (1). Brak jest w aktach sprawy dowodów, które pozwalałyby na określenie, które z czynności wykonywane były na rzecz płatnika, a których beneficjentem pozostawał K. G. (1). Jak bowiem prawidłowo zauważył Sąd Okręgowy, zainteresowany wszystkie czynności wykonywał na terenie nierozgraniczonych nieruchomości należących do (...) i (...). Plac ten był traktowany przez pracowników jako jedna nieruchomość.

Zwrócić należało uwagę także na zakres obowiązków zainteresowanego, jakie miał wykonywać w ramach umowy o pracę, a jakie były wykonywane na podstawie umowy zlecenia. Spółka (...) zatrudniła W. O. na stanowisku operatora żurawia, pracownika placowego. W toku kontroli ustalono, że do obowiązków pracownika placowego należy przyjęcie złomu – rozładunek, prace załadunkowe, prace przy inwentaryzacji, prace magazynowe. Natomiast w ramach umów zlecenia zainteresowany zajmował się przyjmowaniem, segregacją i przygotowywaniem do wysyłki wskazanych partii złomu, segregacją i demontażem zużytego sprzętu elektrycznego, elektronicznego, wykonywaniem prac porządkowych w miejscu wskazanym przez zleceniodawcę. W ocenie Sądu Apelacyjnego zakres prac wykonywanych przez zainteresowanego w ramach umowy zlecenia jest tożsamy z zakresem prac, który obowiązuje W. O. w ramach umowy o pracę.

Powyższe okoliczności poddają w wątpliwość twierdzenia apelującego. Zarzuty apelacyjne sprowadzają się do podtrzymania dotychczasowego stanowiska. W żaden sposób jednak nie wskazują na uchybienia w rozumowaniu Sądu Okręgowego, które powodowałyby konieczność zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu Apelacyjnego, finalny efekt pracy zainteresowanego wykonywanej w ramach umowy zlecenia, w ostatecznym rozrachunku osiągał płatnik składek.

Jeszcze raz należy podkreślić, że zainteresowany wykonywał w ramach umowy zlecenia tożsame czynności jak te wykonywane na rzecz płatnika składek, pracę świadczył na terenie placu należącego do spółki (...), zarówno nadzór nad czynnościami wykonywanymi przez zainteresowanego w ramach umowy o pracę jak i w ramach umowy zlecenia wykonywał K. G. (1). Powyższe okoliczności uniemożliwiają uznanie, że praca wykonywana przez zainteresowanego, w tym samym miejscu świadczona była osobno na rzecz płatnika składek i osobno na rzecz zleceniodawcy.

Skoro dyspozycja art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w niniejszej sprawie została wypełniona to (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. do podstawy wymiaru przychodu za okresy wskazane w zaskarżonej decyzji winna doliczyć wynagrodzenie uzyskane przez zainteresowanego w ramach wykonanych spornych umów z (...) K. G. (1). Przy czym, w wyroku z dnia 4 czerwca 2014 r., II UK 482/13 (LEX nr 1475268) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że to pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne. Wówczas płatnikiem składek nie jest ta osoba trzecia. Stanowisko to jest utrwalone w orzecznictwie co wynika z uzasadnienia powyższego wyroku oraz orzecznictwa tam powołanego.

Konsekwencją zatem konstrukcji uznania zainteresowanego za pracownika w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, jest konieczność opłacania przez pracodawcę – spółkę (...) składek na ubezpieczenie społeczne za te osoby, z którymi zostały zawarte umowy o dzieło przez (...) K. G. (1), tak jak za pracowników. Stosownie do przepisu art. 32 ustawy systemowej pracodawcę obciąża zatem także obowiązek poboru i odprowadzenia do ZUS składki na ubezpieczenie zdrowotne za osobę "uznaną za pracownika".

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Apelacyjny uznał apelację płatnika składek za nieuzasadnioną i na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił ją w całości.

O kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd Apelacyjny orzekł w oparciu o przepis art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie, z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), przy czym Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.). Do celowych kosztów postępowania należy koszt ustanowienia zastępstwa procesowego w wysokości wynikającej z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, 1349 ze zm.) - § 12 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 5 listopada 2015 r.). W oparciu o powołane przepisy zasądzone od płatnika składek na rzecz odwołujących organu rentowego kwotę 240 zł tytułem zwrotu poniesionych przez niego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Beata Górńska SSA Anna Polak SSA Romana Mrotek